Program for

Kristiansand Venstre

for perioden 2011-2015

www.kristiansand.venstre.no

venstre

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 1 28.06.11 19.59

Politikk for storbyen Kristiansand

Venstre er det sosialliberale partiet i norsk politikk. Vår politikk tar utgangspunkt i det enkelte mennesket, og skal være et utålmodig arbeid for rettferdige løsninger som gir alle mennesker frihet. Alle skal ha mulighet til å bruke sine evner til beste for seg selv og samfunnet. Derfor er vi opptatt av å ta vare på hverandre. Vi kaller det å sette folk først. Vår visjon er den liberale og rause storbyen. En by som setter folk først. En by som har et levende sentrum med plass til alle. En by som er stolt av sitt internasjonale preg ved at den er hjem for 150 nasjonaliteter og har et internasjonalt orientert næringsliv. En by som bidrar til vekst for hele Sørlandet og høy livskvalitet for sine borgere.

Storbyen Kristiansand er en kunnskapsby. En by som med eget universitet og mange kunnskapsbedrifter har store vekstmuligheter. En by som har ambisjoner for skolen og vil at de yngste skal få det beste utdanningstilbudet som er mulig å gi.

Storbyen Kristiansand er en velferdsby. En by som tenker nytt i omsorgstilbudet for sine borgere. En by der barn ikke opplever fattigdom. En by som tar seg av de som faller utenfor.

Storbyen Kristiansand er en miljøby. En by som skal bli klimanøytral og tar sin del av ansvaret for å løse klimakrisen. En by som reduserer lokale utslipp til luft, vann og jord. En by der kollektivtrafikken er godt utbygd og rimelig. En by med nærhet til naturen.

Foto: Henning Wik / Westfoto

Storbyen Kristiansand er en kulturby. En by der det alltid skjer noe. En by som rommer kulturtilbud på internasjonalt nivå, sammen med et rikt lokalt kulturliv. En by der kunst og kultur synes i byrommet, og der kvalitet er vektlagt.

Vi er glad i Kristiansand og har en visjon om å skape en liberal og raus storby. Det er det dette programmet handler om. Her er våre tanker om hvordan byen bør utvikle seg. I dette programmet presenterer vi noen av de utfordringene vi står ovenfor og hva som er Venstres løsninger.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 2 28.06.11 19.59

Storbyen

Venstre vil utvikle Kristiansand sine urbane kvaliteter. Storbyen er i vekst og i endring. Det betyr at vi må sette fokus på hvordan Kvadraturen og sentrumsnære områder utvikles, både i forhold til bolig, handel og kultur. Sentrum av en storby som Kristiansand skal være levende, åpen, vakker og grønn.

Byutvikling handler både om å utvikle nytt og om å bevare gammelt særpreg. Det betyr at vi må åpne for økt utnyttelse i noen av byens kvartaler, mens andre må bevares. Kommunen er i vekst og vi trenger nye boliger både i og utenfor sentrum. Skal Kvadraturen leve, må den ha rom for alle typer mennesker. God tilgang til sjø og natur, grønne lunger og trygge bomiljøer, er viktige kvaliteter å ta vare på. Sørlandsparken og Kvadraturen har hver sine kvaliteter som er positive for kommunen. Vi må sørge for en regulering av områdene som sikrer at plasskrevende produksjon og handel kan ligge i Sørlandsparken, mens småhandel og kontorer får plass i sentrum.

Kristiansands rolle som regionshovedstad er viktig. Kommunikasjonen til og fra kommunen handler både om gode og trygge veier - og om et reelt kollektivtilbud. Å være regionsenter stiller krav om ansvar for å tilrettelegge for et næringsliv med sterke internasjonale tilknytninger. Kristiansand skal være en pådriver for utvikling og samarbeid i hele regionen.

De tre viktigste sakene for Venstre:

- Kvadraturen skal ha plass til mennesker og opplevelser. Da må byrommet åpnes opp. Venstre vil omgjøre deler av Skippergata til gågate. Samtidig vil vi utvikle såkalte gatetun i området rundt kinoen og ned mot Fiskebrygga og Kilden. Markensgate bør forlenges som gågate eller gatetun ned mot sjøen. Venstre vil også redusere gateparkeringen og bygge parkeringshus under Torvet.
- Øvre og Nedre Torv trenger nytt liv. Det innebærer en tilrettelegging både for torvhandlere, restaurantene i området og andre som ønsker å benytte det åpne byrommet. Torvet omringes også av viktige kulturaktører - for eksempel biblioteket - som i større grad må være en synlig del av området. Vi ønsker oss en skulpturpark til glede for barn som leker og voksne som vil sitte ned.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 3 28.06.11 19.59

- Universitetet og studentene er en viktig del av storbyen Kristiansand. For å knytte universitetsområdet og sentrum nærmere sammen, vil vi fortsette arbeidet med å utvikle en sammenhengende trasé med blant annet en gang- og sykkelbro over elva. Vi vil også ta initiativ til å tilrettelegge for etablering av sentrumsnære studentboliger, samt arenaer og tilbud til studenter i Kvadraturen.

Venstre vil også:

- At kommunen skal yte god service til det lokale næringslivet, blant annet gjennom rask saksbehandling og veiledning for gründere og nyetableringer.
- Sikre langsiktig arealplanlegging og forutsigbarhet for næringslivet.
- Gå imot økt eiendomsskatt i neste valgperiode
- Sikre variert boligbebyggelse og arealer til kontorer på Lagmannsholmen, Containerhavna og NSB-tomta.
- Grave frem kanaler og sikre allmenn tilgang til sjøkanten når Lagmannsholmen skal utvikles.
- Bygge ut sammenhengende og trygge sykkelveier gjennom Kvadraturen
- Arbeide for å bedre busstilbudet med hyppigere avganger i byen, samt bedre tilbudet kvelder og helger til resten av regionen. Ordningen med innfartsparkering må utvides.
- Sette ut flere benker og andre sitteplasser i sentrum, samt langs strandpromenaden og i byens åpne rom
- Sikre fiskemottak og anlegg for lokale fiskebåter for å styrke Fiskebrygga og tilgangen på kortreist sjømat
- Utvide skjenketiden i sentrum til klokka 03.00
- At Kristiansand skal være en by for alle. Det er en ressurs at mange innbyggere har internasjonal bakgrunn. Integrering er en gjensidig prosess, der skole og arbeidsliv spiller en avgjørende rolle.
- Arbeide for en sammenslåing av Agderfylkene for at landsdelen skal stå sterkere.
- At Kristiansand skal være en sentral initiativtaker og koordinator for samarbeidet mellom kommunene på Sørlandet. Dette innebærer også at vi skal være åpne for å vurdere sammenslåing med omkringliggende kommuner.
- Arbeide for at sykehuset i Kristiansand får utvikles og oppgraderes. Sykehuset vårt skal sammen med Arendal og Flekkefjord kunne tilby Agder-befolkningen et fullverdig helsetilbud.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 4 28.06.11 19.59

Kunnskapsbyen

Venstre har ambisjoner for skolen. Barn som vokser opp i Kristiansand skal forvente en skole med høy kvalitet – både faglig og sosialt. Dette krever flere og bedre lærere. Lærere som får lov til å være lærere, og som jevnlig får mulighet til faglig påfyll og videreutdanning. Alle barn er ulike og har ulike forutsetninger. Likevel er alle flinke til noe, og den offentlige skolen skal være en arena der alle får utviklet og utnyttet sitt potensial, samtidig som de stilles krav til. Venstre har tro på det lokale mangfoldet og vil utvikle Kristiansandsskolens særpreg, blant annet gjennom fokus på den lokale og regionale kulturen, naturen, historien og samtiden.

Utdanningsinstitusjoner som Mediehøgskolen Gimlekollen, BI, Ansgar Teologiske Høgskole og Universitetet i Agder er viktige for byen. Å tilrettelegge for disse kompetansemiljøene er en sentral oppgave for kommunen i samarbeid med institusjonene. Universitetet i Agder er et av universitetene med raskest voksende studentmasse. Dette er utelukkende positivt for byen. Det er derfor en viktig oppgave for Kristiansand å integrere universitetet og studentene i bybildet.

Samspillet mellom næringslivet og kunnskaps-institusjonene i regionen er viktig, og gir mulighet for verdiskaping og utvikling både innen eksisterende og nye områder. Innen reiseliv og kulturbasert næringsliv har Kristiansand noen av de ledende merkevarene i landet, samtidig som det i regionen gjennomføres sentral forskning på området. Dette er viktig for kommunen både som et bo- og arbeidsmarked, og som et attraktivt turistmål.

De tre viktigste sakene for Venstre:

- Utvikle Kristiansandsskolen som konsept ved et samarbeid mellom kommune, frivillig sektor og næringslivet. Dette skal gi skolen et mer lokalt preg med læringsinnhold og emner tilpasset byen og regionen vår.
- For å gi et bedre tilbud til skoletrøtte elever og forebygge frafall i videregående skole, bør ungdomsskolene gis større frihet til å fokusere på den enkelte elevs egenskaper og behov. Dette bør innebære en mulighet til å tilby et mer praktisk og kreativt utdanningsløp, og mindre teoretisk undervisning for de som trenger det.
- Universitetet i Agder er en viktig del av kunnskapsbyen. Kommunen skal både være en aktør i og en tilrettelegger for samspillet og samarbeidet mellom universitetet og regionen.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 5 28.06.11 19.59

Venstre vil også:

- Se på læreren som skolens viktigste ressurs. Vi trenger flere og bedre lærere, som jevnlig gis mulighet til kompetanseheving gjennom etter- og videreutdanning.
- Ha en god offentlig skole. Samtidig er de private skolene et viktig del av det mangfoldet vi ønsker å tilby våre elever.
- At studenter skal få redusert pris på kulturarrangementer i byen slik at de i større grad blir en del av byens kulturliv.
- Bidra til at det kan skaffes tilstrekkelig med studentboliger, blant annet ved å stille tomter til rådighet i sentrum, samt arbeide for økt statlig bidrag.
- Arbeide for i sterkere grad å markedsføre Kristiansand som en universitetsby.
- Arbeide for at den statlige finansieringen av Universitetet i Agder styrkes, blant annet for å øke forskningsandelen og utvikle og utvide studietilbudet.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 6 28.06.11 19.59

Velferdsbyen

Alle mennesker skal ha rett til frihet og et verdig liv. Velferdsstaten skal bidra til dette, som borgernes felles system for rettferdighet og trygghet. De grunnleggende forutsetningene for et godt liv skal være der for alle, uavhengig av de ulikheter vi fødes inn i og de tilfeldigheter som livet bringer. Til grunn for alt ligger det personlige ansvaret hver enkelt har for seg selv og sine medmennesker. Det kan ingen velferdsstat erstatte.

De fleste har det godt i Kristiansand i dag. Likevel vet vi at noen av våre innbyggere sliter med levekårsutfordringer, som for eksempel rusproblemer, psykisk sykdom og tidlig uførhet. Forebygging og rehabilitering skal være hovedfokus i kommunens omsorgstilbud. Eldre må i større grad få innflytelse på innholdet i tjenestene de får fra det offentlige. Et mer fleksibelt tilbud vil i større grad fange opp de ulike ønskene og behovene også eldre har.

At barn opplever trygghet og gode levekår er sentralt i et velferdssamfunn, og for Venstre er barns oppvekstvilkår noe av det aller viktigste vi kan fokusere på. Det innebærer en tidlig innsats og satsing spesielt inn mot skole, barnehage, barnevern, helsetjenesten og andre deler av det offentlige som møter barn og ungdom. Det skal være godt å vokse opp i Kristiansand.

De tre viktigste sakene for Venstre:

- Rehabilitering og forebygging er omsorgstjenestens viktigste oppgaver. Venstre vil innføre tilbud om forebyggende hjemmebesøk til alle innbyggere som ønsker det ved for eksempel 70- eller 75-årsalderen, for å komme tidlig inn med dialog og tilbud.
- Barnevernstjenesten trenger økte ressurser og kompetanse som kan målrettes tiltak for barn og barnefamilier. Flere oppgaver og midler må overføres fra statlig til kommunalt barnevern.
- Vi må verne om gode lavterskel- og akuttilbud til rusavhengige. Samt styrke og garantere ettervernstilbudet for de som har gjennomført behandling, blant annet ved å støtte arbeidet som gjøres av frivillige organisasjoner og private aktører.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 7 28.06.11 19.59

Venstre vil også:

- At barn ikke skal oppleve fattigdom. Barnefamilier som mottar sosialhjelp over tid skal ha en disponibel inntekt tilsvarende Statens Institutt for Forbruksforskning (SIFO) sine satser for livsopphold.
- Støtte tiltak som tilbyr fysisk aktivitet og sosiale arenaer for eldre innbyggere i kommunen.
- Ta i bruk ny omsorgsteknologi som kan gi trygghet og skape bedre kontakt med hjelpeapparatet for den enkelte.
- Øke antall plasser på sykehjem og i omsorgsbolig for å møte det voksende behovet. Aktivitet og fokus på borgerens ressurser skal være en del av sykehjemstilbudet
- Være positiv til private aktører i omsorgstjenesten og offentlig-privat samarbeid om utbygging av omsorgsboliger og sykehjem. Et mangfold av tilbydere og samarbeid med private kan bidra til innovasjon og utvikling av bedre tjenester.
- Verne om midler til psykisk helsevern i kommunen, slik at tilskuddet fra opptrappingsplanen fortsatt går til psykiatritilbudet i kommunen.
- At kommunal boligpolitikk skal handle om sosial boligbygging, og om å ta ansvar for at de som i dag er ufrivillig bostedsløse får et anstendig sted å bo
- At NAV og andre offentlige kontorer i Gyldengården skal ha åpent til klokken 19.00, én dag i uken, for å øke tilgjengeligheten for borgerne.
- Verne om lang åpningstid og fleksibilitet i barnehagene.
- Åpne for å prøve ut heroinassistert behandling som en del av tilbudet på vei mot å bli rusfri. Venstre mener det er uetisk å forby en behandling som kan hjelpe noen av de svakeste ruspasientene.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 8 28.06.11 19.59

Miljøbyen

Et grunnleggende liberalt prinsipp er å leve slik at det ikke går ut over fremtidige generasjoners mulighet for gode livsvilkår. Kristiansand er et flott sted å leve og bo. Naturområdene rundt, med grønne områder som strekker seg inn i sentrale deler av byen og en unik skjærgård, gir store muligheter til det gode liv. De fysiske omgivelsene er viktige rammer for våre liv. Gode, estetiske løsninger i det offentlige rom bidrar til økt trivsel og en vakker by.

Klimautslippene er vår tids største miljø-utfordring. Å redusere lokale utslipp er fremtidsrettet og riktig. I tillegg til å ta globalt ansvar skaper vi en by med renere luft og bedre helse for borgerne. Det er nå på tide å satse på kollektivtransporten. Sørlandet trenger bedre og mer effektive løsninger for jernbane og buss – både mellom byene på Agder og til og fra landsdelen. Skal sykkelen velges foran bilen, er det avgjørende at det er både trygt og tidseffektivt å sykle på korte distanser. Det skal alltid være mulig å velge miljøvennlige alternativer.

De tre viktigste sakene for Venstre:

- Kristiansand må ha som ambisjon å bli en klimanøytral by. Vi må redusere utslippene av klimagasser ved å iverksette et en rekke ulike tiltak: utbygging av fjernvarme, energi-økonomisering, omlegging av transport-mønsteret, miljøvennlig byggeteknikk og god byplanlegging.
- Vi må bygge ut sykkelveinettet og gi syklister større grad av forkjørsrett ved kryssing av bilveier. Kvadraturen må tilrettelegges for syklister, og det må ytterligere bygges ut sykkelparkering ved trafikknutepunkt utenfor sentrum.
- Det skal være attraktivt og lønnsomt å benytte miljøvennlig transport. Prisen for månedskort på buss bør være maksimalt 600 kroner, med halv pris for barn, ungdom, studenter og pensjonister.

Venstre vil også:

- At universell utforming skal være førende for planlegging og utforming av det offentlige rom.
- Tilrettelegge badeplasser, kyststier og naturområder i nærmiljøet for å skape gode naturopplevelser for alle
- Legge til rette for nyskapende arkitektur, samtidig som vi tar hensyn til lokalt særpreg og estetikk.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 9 28.06.11 19.59

- At kommunen foretar en gjennomgang av egen bilpark for å vurdere overgang til bruk av hybrid- og elbil der det er hensiktsmessig
- Stimulere til økt bruk av elbiler ved å tilby gratis parkering og tilrettelegge for flere ladestasjoner.
- At kommunen skal sette tydelige miljøkrav ved utvikling av nye utbyggingsområder. Blant annet med krav om tilrettelegging for fjernvarme der det er mulig. Ved alle store utbyggingsprosjekter skal det vedlegges en redegjørelse for utslipp av klimagasser.
- At alle kommunens resultatenheter skal være miljøsertifiserte.
- Sette tydelige miljøkrav ved innhenting av anbud, både på innkjøp av tjenester og produkter, og i forhold til leverandørens egen miljøpraksis
- At aksjeselskaper kommunen er sentral eier i, skal formulere miljømålsetninger i tråd med kommunens egne mål.
- At gjenværende jordbruksarealer i kommunen som hovedregel ikke nedbygges.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 10 28.06.11 19.59

Kulturbyen

Venstres mål er at kulturbyen Kristiansand skal være en by der det alltid skjer noe – og der alle som vil kan både delta og bidra. Åpningen av Kilden i januar 2012 signaliserer byens kulturelle ambisjoner innen teater og musikk. Det nye teater- og konserthuset vil bli scene for både internasjonale stjerner og lokale aktører, og vil tilby arrangementer i verdensklasse for store og små. Kristiansand har sterke kulturinstitusjoner innen musikk og teater, og disse skal sikres gode rammevilkår. Venstre er samtidig opptatt av å ta vare på bredden og de ikke-etablerte artistene.

Vi vil utvikle området Nupenparken, teaterhuset, kinoen og ned til Fiskebrygga og Kilden som et område der det skal satses på formidling av musikk, film og scenekunst. Venstre ønsker mer visuell kunst i det offentlige rom. Kunsten skal ha høy kvalitet og være med å skape byens identitet.

Det er viktig å legge til rette for alle typer idrett – både bredde og elite. Kommunen har bygd en rekke anlegg de siste årene, blant annet kunstgressbaner, flerbrukshaller og ishall. Likevel vet vi at behovene for nye anlegg fremdeles er store, spesielt på østsiden av byen. Samtidig er det også viktig å sikre mangfoldet gjennom å gi et godt tilbud også til de mindre idrettene.

De tre viktigste sakene for Venstre:

- Området rundt Torvet med biblioteket, kunstforeningen og kunstmuseet er et tyngdepunkt for litteratur og visuell kunst. Venstre vil utvikle dette området blant annet ved å gi biblioteket midler til nødvendige utbedringer.
- Vi trenger en videreutvikling av byrommet rundt kinoen og Fiskebrygga for å knytte Kilden tettere til byen. Blant annet ved å beholde dagens teaterbygning og Aladdin kino til kulturformål.
- Vi vil utvikle og flytte Vest-Agder-museet til Odderøya og etablere et kysthistorisk aktivitetssenter i Nodeviga og området rundt.

Venstre vil også:

- Gi midler til nye stillinger ved kulturskolen for å korte ned ventelisten på de mest populære instrumentene.
- At stipendordningen for kunstnere omorganiseres slik at det gis færre, men større stipend.
- At mindre organisasjoner som SØRF, Punktfestivalen, Kulturnatta og Norsk forfattersentrum skal ha forsvarlige rammevilkår.
- Bidra til at scenen i Ravnedalen ferdigstilles.
- Gi frivillige organisasjoner gode og langsiktige rammevilkår
- Gjøre det enklere for ungdom å starte opp nye aktiviteter, ved å bedre informasjon og veiledning fra kommunen.
- Opprettholde og videreutvikle ordningen med Kulturrullator for eldre.

72990_Programmal 2011 A5 12s.indd 11 28.06.11 19.59

Våre kandidater

1. **Dag Vige** (60)
   Lærer,
   Vågsbygd

2. **Solveig Nilsen** (34)
   Bedriftsrådgiver,
   Hånes

3. **Cecilie Nissen** (45)
   Billedkunstner,
   Lund

4. **Svein Mork Dahl** (37)
   Selvstendig
   næringsdrivende,
   Kvadraturen

5. **Kathrine Næss Hald**
   (20), Student,
   Lund

6. **Eva Kvelland** (31)
   Doktorgradsstipendiat,
   Kvadraturen

7. **Astrid Bekkenes** (64 år)
8. **Ivar Bergundhaugen** (38 år)
9. **Jan Kenneth Stavenes** (35 år)
10. **Alette Dybesland Lie** (22 år)
11. **Dan Joachim Voilås** (30 år)
12. **Chris Abram** (27 år)
13. **Elin W Johannesen** (56 år)
14. **Hans Petter Mjølund** (67 år)
15. **Torunn Sandvand** (65 år)
16. **Sverre J Aune** (53 år)
17. **Anne Lise Gjul** (60 år)
18. **Rune Bjørgo** (38 år)
19. **Bjørg Vestrheim** (74 år)
20. **Vegard Øksendal Haaland** (38 år)
21. **Kirsten Leidal** (40 år)
22. **Andreas Hauge** (27 år)
23. **Kjellaug Eik** (68 år)
24. **Bjørn Einar Sæther** (38 år)
25. **Fredrik Garmannslund** (31 år)
26. **Lene Dalgård** (44 år)
27. **Jan Edvard Næss Jerstad** (39 år)
28. **Leif Westgård** (41 år)
29. **Lasse Stray** (65 år)
30. **Anne Austad** (70 år)
31. **Kjell Spinnangr** (60 år)
32. **Vibeke M Engen** (33 år)
33. **Eilert Gahrsen** (50 år)
34. **Gerd Synnøve Tøfte** (71 år)
35. **Rune Solnørdal** (42 år)
36. **Nansy Janbu** (63 år)
37. **Ståle Hoven** (44 år)
38. **Karin Vige** (60 år)
39. **Kai Otto Jørgensen** (65 år)
40. **Reidar Knutson** (31 år)
41. **Øyvind Ottersen** (40 år)
42. **Olga Nesland** (56 år)
43. **Harald Knudsen** (68 år)
44. **Ingrid Syvertsen** (33 år)
45. **Rolf Gupta** (44 år)
46. **Anne-Tove Hammersmark** (63 år)
47. **Jan Berg** (70 år)
48. **Fritjov Øverland** (73 år)
49. **Øystein Grøntoft** (71 år)
50. **Åse Rostvåg** (66 år)

venstre

www.kristiansand.venstre.no